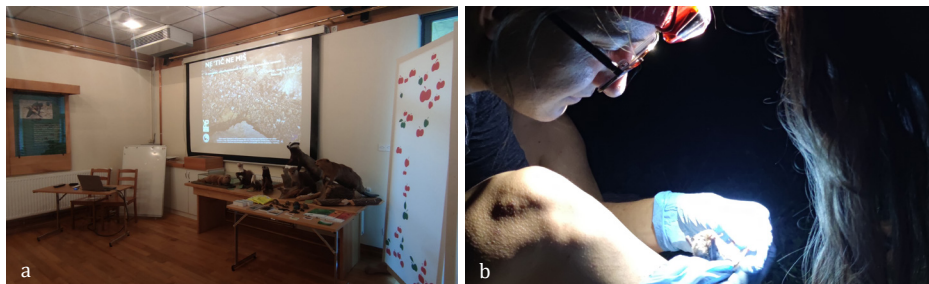

Opazovanje netopirjev v Podsredi

Jan Gojznikar

Kljub neobetavnim začetkom zaradi nizkega števila udeležencev, smo v okviru Mednarodne noči netopirjev 2023 na Kozjanskem uspešno izvedli predstavitev netopirjev. V Podsredi smo se tako v soboto, 9. septembra, najprej spoznali z netopirji in njihovimi posebnostmi v obliki predavanja, nato pa so si udeleženci lahko v živo ogledali obvodnega netopirja (*Myotis daubentonii*), ujetega nad bližnjo Bistrico, ter se do sitega z detektorji naposlušali drobnih (*Pipistrellus pygmaeus*) in belorobih/Nathusijevih (*P. kuhlii/nathusii*) netopirjev. Izvajalci: Jan Gojznikar, Liza Trebše, Anja Bolčina.

SLIKA 21. a) Predstavitev netopirjev v Podsredi, b) določanje ujetega netopirja (foto: Anja Bolčina).

MNN na naravovarstvenem taboru na Boču

Monika Podgorelec, Jasmina Kotnik

Ob letošnji MNN sva avtorici prispevka »razprli prhuti« in iz domačega mariborskega okoliša "poleteli" tudi nekoliko višje, na 698 m nad morjem, k Domu na Boču pod vrhom Boča. Profesorica Vesna Pirnat z Biotehniške šole Maribor naju je povabila na naravovarstveni tabor, ki ga je njihova šola ponudila kot izbirne vsebine dijakom smeri naravovarstveni tehnik. Brez oklevanja sva zgrabili priložnost, da ugotoviva, ali imajo mladi bodoči poklicni naravovarstveniki interes samo za mobilne telefone ali tudi še za kaj živega. Pravzaprav sva se tja odpravili s poslanstvom, da vsaj pol skupine »okuživa« z netopirji. In da bi bilo poslanstvo opravljeno, sva s sabo vzeli še mlado nadobudno vajenکو Anjo Cigan.

Posebej sva se veselili mreženja pred jamo Balunjača pod vrhom Boča (v njej so vsaj občasno posamezni netopirji – mali podkovnjaki), saj bi mreženje tam bilo premierno tudi za nas netopirce. Zagodlo nam jo je deževno vreme, a se nismo vdali. Našli

smo nadomestno lokacijo za mreženje – mlako na robu gozda, južno od cerkvice sv. Miklavža, in časovno okno brez padavin. Skupini 28 dijakov in treh učiteljev sva v treh urah podrobno predstavili netopirje: še pred mrakom smo z boreoskopom pregledali vse gnezdilnice okrog mlake (žal brez netopirjev), spoznavali netopirje ob fotografijah in skupaj postavili mreže. Potem pa smo čakali z ultrazvočnimi detektorji v rokah. In čakali, čakali, čakali... vmes po klicih prepoznali navadnega mračnika (*N. noctula*), belorobega/Nathusijevega netopirja (*P. kuhlii*/*P. nathusii*), drobnega netopirja (*P. pygmaeus*) in malega netopirja (*P. pipistrellus*) in hmmm – kaj pa je to, nek drugačen klic? Malo pred deseto uro smo se odločili mreže pospraviti, ko je dijak zaklical: "Nekaj je v mreži!". Ko bi videli, kako so se dijaki nagažvali okrog mreže – veselje je bilo to videti! Prej neznani klici iz UZ detektorja so bili razkriti – bil je dolgokrili netopir (*Miniopterus schreibersii*). "Jeee, iiiiii, kak je mehki, luškan...". Znaki potencialnega "okuženja" z netopirji. Po tretmaju božanja smo samca izpustili, pospravili mreže in še kratko pokramljali v koči. Po dogodku sva zaključili: tri ure s srednješolci so naporne, a interes za netopirje je bil velik - triurni (ne glede na to, da so nekatere izjeme imele namesto UZ detektorje v rokah "motilce"). Kdaj se spet dobimo na Boču? :)

SLIKA 22. a) Najbolj zagreti dijaki so se kar sami javili, da bi se naučili pravilno postaviti mrežo za lov netopirjev (foto: Simon Gračner), b) čeprav netopirjev v gnezdilnicah nismo našli, je bila dijakom zanimiva že sama uporaba boreoskopa (foto: Monika Podgorelec), c) predstavitev uporabe UZ detektorjev dijakom (foto: Simon Gračner), č) v mrežo "ujet" mlad samec dolgokrilega netopirja z maso 14 g je bil pika na i tega večera (foto: Anja Cigan).